

Kvičalka

základna, kam se rádi vracíme
nejen moravskotřebovští

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Kvičalka, okres Svitavy
Pardubický kraj
GPS souřadnice:
49°43'11.67"N, 16°40'37.22"E

Nedaleko Moravské Třebové se nachází skautská základna Kvičalka, kam můžete jet i s malými dětmi a přitom v lesích, které ji obklopují, zapomenete v chatě bez elektřiny na civilizaci a její vymoženosti. Možná i na stezkách nedalekého Hřebečského hřebene, možná poté ve finské sauně, která základně přísluší.

Skautská základna Kvičalka, jejímž vlastníkem je středisko Moravská Třebová, leží v lesích, zhruba pět kilometrů jižně od Moravské Třebové. Přístupná je buďto pěšky po zelené značce z Moravské Třebové, vlakem ze stanice Městečko Trnávka a odtud asi čtyři kilometry pěšky nebo autem (přibližně 15 kilometrů) přes Městečko Trnávku, Pacov a Ludvíkov. Několik posledních stovek metrů je však nutné překonat po nebezpečné lesní cestě. Základna je využitelná pro všechny věkové skupiny, včetně rodičů s dětmi. V létě se zde konají tábory, přes rok je využívána pro víkendové pobyty. V minulosti opakovaně posloužila jako zázemí pro skautské závody nebo kurzy. Kapacita je až sedmdesát osob.

Zabírá k západu skloněnou lesní stráně, obklopenou ze všech stran smíšeným porostem. Horní třetinu plochy zaujímá tábořiště, na kterém vždy na začátku letních prázdnin vyrůstají stanové podsady. Ve střední části je přírodní fotbalové a volejbalové hřiště.

Dolní třetina, která klesá až do údolí bezejmenné vodoteče, pramenící jen několik desítek metrů odsud, slouží jako ohniště a táborový kruh. Hned vedle, na mírném návrší nad potokem stojí dřevěná chata a kousek výš otevřená dřevěná kuchyně a jídelna. Zázemí základny tvoří ještě několik dalších dřevěných staveb, které slouží k uložení stanových podsad, nářadí a zásob dřeva. Obrovskou výhodou základny je vlastní zdroj pitné vody. Přírodní pramen je sveden do studny, která celoročně poskytuje dostatečné množství vody. Ohřev teplé vody je zajištěn objemným tlakovým kotlem, z něhož lze využít teplou vodu i pro sprchování. K dispozici je i finská sauna. Běžná hygiena se odbyvá v přírodní umývárně zbudované na potoce.

Pro toho, kdo nehledá hotelový komfort, nabízí základna příjemné přírodní podmínky. Obytný prostor chaty tvoří rozlehlá místnost vybavená kamny a kuchyňskou linkou (bez tekoucí vody). K ní přiléhá z jedné

strany předšňi a z druhé zastřešená veranda. K přenocování slouží snížený podkrovní prostor, jehož celá plocha je pokryta matracemi. Pohodlně zde může přespat až dvacet osob. Osvětlení je řešeno plynovými lampami nebo svíčkami.

NĚCO Z HISTORIE

Základna slouží svému účelu už více než čtyřicet let. Sídlní kontinuita samotného místa, kde se dnes nachází, je však mnohem starší. První zmínky o něm pocházejí už ze sedmdesátých let 19. století, kdy se stalo turisticky vyhledávanou lokalitou. Za jejího objevitele je považován moravskotřebovský obyvatel Franz Seidl, který se zde pokusil vybudovat skromné lázně. Původní pojmenování lokality bylo Finkenstein (z německého der Fink, pěnkava). Jak došlo později k záměně pěnkavy za kvičalku, není zcela jasné. Možná jen špatný překlad, možná záměr související s počesťováním větší nově německého okolí. Ze skromných počátků se místo rozrostlo v oblíbené

výletní letovisko. Za pozornost stojí, že zde v roce 1923 proběhlo týdenní setkání německého mládežnického hnutí Wandervogel, které někdy bývá řazeno mezi skautské organizace. Šlo o první, v dodnes trvajících řadě pravidelných každoročních setkání. Po válce a odsunu německého obyvatelstva místo ještě nějaký čas dožívalo. Avšak když je na konci šedesátých let minulého století znovuobjevili moravskotřebovští skauti, nezbyvalo z někdejší zástavby téměř nic. Přesto může i dnes všímavý pozorovatel odhalit stopy předchozího osídlení. Patří k nim mimo jiné chata, která je pozůstatkem jedné z původních budov, nebo staré ovocné stromy, rostoucí porůznu ve stráni. Místo má i své pověsti a příběhy. Například o nalezeném pokladu nebo obrovských sovách.

OKOLÍ ZÁKLADNY

Bližší i vzdálenější okolí základny nabízí řadu tipů pro další aktivity. Necelé tři kilometry vzdálené Peklo, někdejší oblíbené výletní místo moravskotřebovských obyvatel, je snadno dosažitelné pěšky. Osvěžit se můžete z vydatného pramene vynikající vody. Odtud je možné dojít až do Moravské Třebové. Město, které bylo v padesátých letech vyhlášeno památkovou rezervací, osloví především obdivovatele historických památek. Za pozornost stojí i nedávno instalovaná geologická expozice Barevná planeta v podzemí zámku. Památkovou ochranu si město vysloužilo unikátním souborem renesančních domů. Výjimečná je i budova radnice s "věží bez základů", vystavěnou na jediném piliři. Nevynechtejte ani Křížový vrch s barokní kalvárií a mimořádným souborem renesančních náhrobníků na tamějším hřbitově. S bohatou historií města se můžete seznámit v muzeu, které současně spravuje druhou největší egyptologickou sbírku u nás. Ve stále expozici je k vidění mumie "egyptské princezny" Hereret. Západně od města se v délce pětadvaceti kilometrů táhne zalesněný Hřebečský hřeben, tvořený řadou vzájemně oddělených vrcholů. Geologické názvosloví pro tento typ útvarů užívá pojmenování kuesta. Hřeben zaujme milovníky přírody i technických

Kdysi tu stály lázně Finkenstejn a jezdili sem členové Wandervogelu...

... dnes je tu les a jezdí sem skauti a skautky.

památek. Krásami přírodní rezervace Rohová vás provede naučná stezka Boršovský les. Mezi rostlinami, které se vyskytují ve zdejších lesích, je řada chráněných a ohrožených druhů. V minulosti se zde rovněž těžilo uhlí a žáruvzdorné jíly. Pozůstatky důlní činnosti připomínají teprve nedávno otevřené Hřebečské důlní stezky. Můžete nahlédnout do šachet, seznámit se s krajinnými relikty těžby nebo vystoupat na rozhlednu. Nezapomeňte navštívit Průmyslové muzeum v Mladějově, kde se navíc můžete svést historickým parním vlakem po unikátní úzkorozchodné železnici. Původně sloužila k dopravování vytěženého kaolinu z dolů k vypalovacím pecím. Hřebečské stezky vedle tras pro pěší nabízejí i cyklotrasy pro poznávání na dvou kolech.

Jiří Šmeral, foto archiv autora

ČÍM JE PODLE SPRÁVCE ZÁKLADNY A VŮDCE MORAVSKOTREBOVSKÉHO STŘEDISKA LUBOŠE GREPLA – DARZÍHO ZÁKLADNA ZAJÍMAVÁ?

Do roku 2009 byla základnou s pevnými podsadami, které zůstávaly na místě po celý rok. Na rozdíl od většiny skautských tábořišť se nenachází na louce, ale na mírném, převážně zalesněném svahu. A možná vyniká i svou jednoduchostí. Cíleně se jí totiž snažíme uchránit technického pokroku, jako je třeba elektřina. Ačkoliv, postupně se přeje jen nějaká „novota“ vloudit. Elektrocentrála se ukázala být nedostupným pomocníkem při různých stavebních úpravách, stejně jako motorová pila nebo čerpadlo. Letos sestrojili dva členové našeho střediska fotovoltaický panel. Během tábora sloužil k napájení notebooku a mobilních telefonů. Kvíčka je pro nás srdeční záležitostí. Je to místo, které má neopakovatelné genius loci. Mnoho z nás se sem neustále vrací a přivádí tu ke skautingu i své děti.